

ESPAIS VERDS. NOVEMBRE

FORESTALS

PI

Nematode de la fusta (*Bursaphelenchus xylophilus*)

És un organisme nociu de quarantena que origina una greu malaltia als pins. La introducció d'aquest organisme en països molt allunyats de la seva àrea natural (els Estats Units i el Canadà) s'ha produït mitjançant la fusta i ha originat danys catastròfics. Des de l'any 1999, en què es va confirmar un focus a Portugal, la UE ha adoptat diferents decisions comunitàries perquè els estats membres adoptin mesures contra la seva propagació. La norma comunitària vigent és la Decisió d'execució de la Comissió 2012/535/CE, de 26 de setembre.

S'han establert diferents mesures per garantir que aquesta malaltia no s'introdueixi a Catalunya:

- Prospeccions a les masses forestals susceptibles
- Inspeccions a les serradores i indústries de la fusta
- Control de les importacions i el transport de fusta i dels embalatges de fusta.

El Servei de Sanitat Vegetal ha editat el full [Informació sobre el Passaport fitosanitari](#).

Perforador dels brots (*Tomicus destruens*)

Cal mantenir els pins protegits fins a finals de novembre.

Mesures culturals

Durant el mes de novembre, convé renovar els punts-esquer.

Control químic

En parcs i jardins afectats, és aconsellable aplicar tractaments insecticides preventius mullant bé el tronc i les branques gruixudes dels pins per evitar que aquests insectes perforadors penetrin a l'interior de l'arbre.

Proccionària (*Thaumetopoea pityocampa*)

Els atacs, al novembre, els podeu identificar pels plomalls secs als pins atacats i per les primeres bosses, ja visibles en indrets on hagin començat a baixar les temperatures.

Mesures culturals

En petites superfícies, es poden tallar i destruir els brots amb erugues o les bosses d'erugues on ja estiguin formades.

Control químic

Si no és possible la mesura anterior o amb la finalitat de complementar-la, cal recórrer a tractaments químics tenint en compte que som en el període idoni per realitzar aquest tipus d'actuació.

El xancre resinós dels pins (*Fusarium circinatum* telemorf. *Gibberella circinata*)

És una greu malaltia provocada pel fong *Gibberella circinata* que ataca els pins. A Catalunya, no se n'ha detectat la presència. A la fitxa 58 "El xancre resinós dels pins" de la web del DARP, se'n pot trobar més informació.

BOIX

Eruga del boix (*Cydalima perspectalis*, Walker, 1859)

Durant el començament de novembre, les papallones acabaran de fer les últimes postes d'ous a les fulles. En el moment que les erugues es vegin sorpreses pel fred, formaran capolls d'hivernació per protegir-se de les baixes temperatures. En aquest estat d'hivernació, romandran tot l'hivern fins que comencin a pujar les temperatures cap a l'inici de la primavera, en què reprendran el seu desenvolupament.

Capoll d'hivernació de *Cydalima perspectalis*

Tractaments fitosanitaris

Pel que fa als mètodes de control, contràriament que en l'àmbit de la jardineria en què es pot tractar d'eliminar aquests capolls d'hivernació, a escala forestal el tractament resulta per la seva magnitud molt complex i esdevé inviable.

PARCS I JARDINS

CASTANYER D'ÍNDIES

Minadora de la fulla (*Cameraria ohridella*)

La minadora del castanyer d'índies passa l'hivern en forma de crisàlide.

Mesures culturals

Per aconseguir eliminar les poblacions de minadora en un determinat indret afectat, cal recollir les fulles que cauen durant la tardor sota els arbres afectats i en les zones arbustives i matolls propers als arbres. Les fulles recollides han de ser eliminades, ja sigui enterrades sota una capa gruixuda de terra o compostades; en el darrer cas, el compost assoleix una temperatura superior als 40° C, cosa que garanteix la mort de les crisàlides hivernants.

PALMERA

Eruga barrinadora (*Paysandisia archon*)

El major nombre de palmeres afectades pertany a l'espècie *Trachycarpus fortunei*, però s'ha detectat sobre algun exemplar de *Phoenix dactylifera*, *Phoenix canariensis* i *Chamaerops humilis*.

Mesures culturals: en zones no afectades, s'ha de mantenir la vigilància sobre la possible presència. En el cas de palmeres molt afectades, irrecuperables, es recomana tallar i destruir mitjançant trituració.

Control químic: en les zones afectades, són recomanables tractaments fitosanitaris preventius amb els productes adients.

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Detectar els inicis de l'atac no sempre és fàcil. Els símptomes externs es manifesten en un assecament de les fulles centrals de la corona. Quan avança l'atac, les fulles centrals s'esgrogueeixen i es marceixen, de manera que en poques setmanes la pràctica totalitat de la corona es veu afectada, cosa que origina la mort de la palmera.

Síntoma típic d'atac de *Rhynchophorus ferrugineus*

La vigilància de les palmeres sensibles continua essent l'eina principal de lluita contra el morrut.

Mesures culturals: en zones no afectades, es recomana mantenir la vigilància sobre la possible presència.

Les palmeres molt afectades per la plaga i/o que es consideri que no es poden salvar, i les restes afectades procedents de sanejaments, es recomana destruir-les i dur-les als punts establerts per gestionar-les adequadament.

Control químic: es recomana, en les zones afectades, aplicar tractaments preventius (en especial, en palmera canària) amb productes adients.

ROSÀCIES

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

Les plantes d'*Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus* i *Sorbus* destinades a noves plantacions han d'anar emparades amb Passaport fitosanitari CE, amb el distintiu ZP (zona protegida). Recordem que és prohibida la plantació d'aquestes plantes en voreres, mitjanes i altres zones enjardinades de carreteres, autovies i autopistes de tot Catalunya. Si en trobeu símptomes sospitosos, aviseu ràpidament el Servei de Sanitat Vegetal.

XIPRERS

Mesures culturals

Durant la tardor i l'hivern, convé aprofitar per fer neteja de les parts afectades i tallar branquillons secs per la primera part sana a fi d'eliminar al màxim restes de fongs i millorar l'aeració dels arbres.

ORNAMENTALS

Halyomorpha halys (bernat marró marbrejat)

El berrat marró marbrejat és una nova plaga que pot afectar molts arbres fruiters i ornamentals i cultius hortícoles i extensius.

Els adults s'alimenten de fruits, mentre que les nimfes s'alimenten de fulles, tiges i fruits. Les fulles afectades poden presentar deformacions i àrees necròtiques, forats i decoloracions. Els fruits amb molts atacs pateixen deformacions.

Adult d'*H. halys*

A partir del mes de setembre, l'insecte busca refugi per passar l'hivern a cases, construccions, magatzems, etc.

En l'enllaç següent, trobareu més informació sobre aquesta plaga i les mesures de control en aquest moment:

http://agricultura.gencat.cat/web/.content/ag_agricultura/aq02_sanitat_vegetal/aq02_02_plagues/documents/fitxers-binaris/halyomorpha-halys-triptic.pdf

Mesures de control

Recolliu periòdicament els insectes. Es pot fer mitjançant un aspirador. Un cop s'han capturat els insectes, si es pot, s'han de treure de l'aspirador i s'han de posar en un pot amb aigua i sabó.

FRUITERS I ARBUSTOS ORNAMENTALS

TRACTAMENTS A CAIGUDA DE FULLA

A la tardor, és quan els arbres i arbusts caducifolis inicien el procés de caiguda de la fulla; durant aquest període, es produeixen petites ferides que caldrà protegir de l'entrada de fongs o bacteris. És per això que, si s'han observat xancres o ferides a les branques i es donen condicions meteorològiques favorables per a la seva difusió, altes humitats per pluges, boires o rosades, ara és un bon moment per protegir aquestes plantes.

PRODUCTES FITOSANITARIS. AUTORITZACIONS EXCEPCIONALS

Per comprovar si un producte fitosanitari està autoritzat per a un cultiu determinat, cal fer la consulta al web del [Registro Oficial de Productos y Material Fitosanitario del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación \(MAPA\)](#).

PER A MÉS INFORMACIÓ: www.gencat.cat/agricultura/sanitat

Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat):

- Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal: 973 305 477
- Serveis Centrals: 93 409 20 90
- Serveis Territorials a Barcelona: 93 409 20 90
- Serveis Territorials a Girona: 972 45 43 10
- Serveis Territorials a Lleida: 973 23 64 12
- Serveis Territorials a Tarragona: 977 25 04 21
- Serveis Territorials a les Terres de l'Ebre 977 50 01 74

Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat): 93 567 42 00